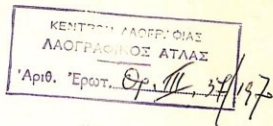

37
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

9!

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ
ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δωρίσθηκε 1968/20 Ιανουαρίου 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κομόπολις) ΧΑΝΔΡΑΣ-ΟΡΕΣΤΙΑΔΟΣ
(παλαιότερον ὄνομα: ΚΑΜΠΑΪ.Κ.), Ἐπαρχίας ΟΡΕΣΤΙΑΔΟΣ
Νομοῦ Ε.Β.ΡΟΥ.....

2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Γ.Ε.Τ.ΡΟΥ-
ΔΗΕ... Εὐάγγελος ἐπάγγελμα Διδάσκαλος.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Χανδράς-Ορεστιάδος.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... Δύο ἔτη περίπου

3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :

α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Α.Γέσιος Σακκάρης τοῦ
Ἀντωνίου.....
ἡλικία... 65... γραμματικαὶ γνώσεις... Ἀρεάμματος.....
.....τόπος καταγωγῆς Χανδράς.....

β) Δημήτριος Σιμωνίδης τοῦ Γεωργίου ἔτη 69 Ἀρεάμματος

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σπορὰν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; Τὰ μαυροκωρὰ διότι ἀπέδαν κυρίως ἡπάσματα.

Οἱ τερελίδες (πετρώδη ἔδαφος) καὶ τὰ μαπαλοῦμα (ἁμμουδιὰ) προωρίζοντο
διὰ βοσκήν.

Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ; Δὲν ἐνηλλάσσοντο, διότι δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἀρνηθῶν τὰ θεμελιώδη
μὲν τὰ τότε μέγα, ἀπὸ τὰ παλαιότερα τὰ μικρά ἔδαφος τὸν ἔως νυν
τὰ ἄλλα μικρά τὰ ἄλλα τὸς ἡμετέρας.

2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. ....
Ἀνήκον εἰς Τούρκους τὸ πρῶτον, ὡς τριτοῦτον. Πέριπου τὸ 1930 ἡγορεύθησαν
ἡμῶν τῶν Ἑλλήνων......

3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; Ὁκν. κρατοῦσε μέχρι τοῦ θανάτου του καὶ μετὰ τὴν διένεμιν
ἄλλωστε διέμεναν ἐν ἴδιον οἱ τέτταλοι. Αὐτὸ εὐρύνει ἐν πολλοῖς
καὶ ὁρίστηται......

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; .....

.. Συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας. ἔτεον τότε πολλὰ μερίδια (μοιράσεις).

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ^{Δὲν ὑπάρκει τεχνῖται. Οἱ πάντες ἀσχολεῖντο μὲν ἐν γεωργίᾳ καὶ ἐν κτηνοτροφίᾳ, ἐν τῇ ἀργίᾳ δὲ βιοτεχνίαν.}

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους δρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; ^{Κατὰ τὴν Τουρκίαν.}

^{Εἰργάζοντο οἱ Ἕλληνες εἰς τοὺς τσιφλικίους τῶν Τούρκων διὰ τὸ ἔχειν καὶ οὐκ ἔχειν. Οἱ Ἕλληνες δὲν εἶχαν κτήματα διότι ἴσταντο καλὴν κατεῖχοντο, ὑπὸ τῶν Τούρκων. Εἰργάζοντο ἐν ἡμέρᾳ πολλὰ ὅροι ὁμοῦ καὶ μὲ τὴν οἰκογένειάν των.}

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημα-κατόροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ; ^{Εἰς εἶδος.}...

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὰ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; ^{Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐποχικῶς καὶ καθ' ὅλην τὴν χρόνον. Ἦσαν Ἕλληνες, οἱ ἄνδρες καὶ γυναῖκες.}

^{Ὁ ἡμερομισθίον εἰς εἶδος ἢ π. διὰ τὸν ὀρεγμένον ἔργον ἀμέτρητον (ἢ εἰς τινεὺς διὰ τὸν ἔργον).}

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; ^{Ἐκ τῆς ἀνατολῆς. Ἐκ τῆς ἀνατολῆς.}

καὶ ἔργον. οὗτοι. νέεροι. ....

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ^{Οἱ νέοι. εἰς τὸν ἔργον. ἐκ τῆς ἀνατολῆς.}.....

^{Οἱ νέοι. εἰς τὸν ἔργον. εἰς τὸν ἔργον. εἰς τὸν ἔργον.}.....

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; ^{Ἐκ τῆς ἀνατολῆς. εἰς τὸν ἔργον. εἰς τὸν ἔργον.}.....

δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: μὲ ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (μὲ καῦσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ μὲ κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ...

Νέ. Επὶ τὴν κόπρον βοῶν καὶ ἀνυποβίβεται. Ἔγειρε καὶ ὄρμηται
μέχρι τ. βορρῶς ὅς ἐν πύλῃ καὶ ἀνέβηκεν ἐπ' ἀγρὰ καὶ
ἔειπεν "ἐπὶ ὄρημα".

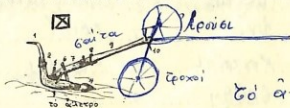
2) Πότε έγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... τὸ ἔτος 1956-1958. τὸ ἔτος 1946-48 ἐδόθη δοσιμαστικῶς

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται : τὸ σιδηροῦν ἄρτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας ; ... ἤρξαντο τὸ 1910 ἐνταπεινωθῆναι
τὰ εἰδησά ἄρτρα πιν. λερὸντ "πλῆκτα" .....

1) Σιδηροῦν ἄρτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).
Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος ;
Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄρτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἡ προμή-
θεια αὐτοῦ ; ... *Μονόφτερον καὶ δύο φτεγὰς. Σιδηρὸν (Σιδηροκλάμα).*
Ὅτι ἐγένετο ἀπὸ τοῦ Ἀνδριανέπου τοῦ ἰατροῦ, καὶ ἔβγαλε μικρὴ
δύναμις. Σιδηρὸν δὲ αὐτὸ.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ή φωτογραφία)ν) εκάστου τύπου
σιδηρού άρότρου με τὰς αντίστοιχους ονομασίας τῶν μερῶν
αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. ....

1. Χρησιμ. 4. Ξνι 7. βαϊζα 10. ^ηβζαζρεκαί(νεγκνίη)
2. η 5. βαϊζα 8. -η-
3. Ξνι 6. η 9. -η-

2) Τρακτέρ (από πότε είναι εν χρήσει ;) ... 1958 ... παρόλου ...

3) Μηχανή θερισμού ..... 1958 ..... 7 .....

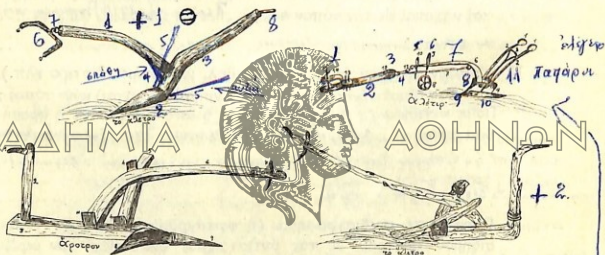

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)... 1958... περίπου

5) Μηχανή ἀλωνισμού ^{Λίβανος 1928 μηχανή κατασκευή πρὸ ἀμερικανική 208. Στοιχισμένη}
^{νυκτὸς τοῦ δεμάτου πρὶν πρὸς καὶ ἀλωνίζοντο. Κατὰ τὴν ἀπόδοσιν περίπου τὸ 1948.}

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον Ο. Χαβέντας, Κέντρος...

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ; Ὁμοίαι τὸ παλαιό + 1 μετὰ μία ἀντιστοιχία

3) Ὑπογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον(*) καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. <u>βαίτζα</u>	6. <u>τογκαλάτσι</u>	11. <u>καπρία</u>
2. <u>νυί</u>	7. <u>ζεβί</u>	12. <u>κροῦνα</u>
3. <u>κατάρτι</u>	8. <u>χερσὶνι</u>	13. <u>ζοιβημοίε</u>
4. <u>ἐλάση</u>	9. <u>...</u>	14. <u>κορζαῖδον</u>
5. <u>ἀροτρον</u>	10. <u>...</u>	15. <u>ζεβημέλι</u>
		16. <u>χρῶμα</u>
		17. <u>ἐριχόνι</u>
		18. <u>βαίτζα</u>
		19. <u>βανί</u>
		20. <u>φονιά</u>
		21. <u>καλὸν</u>

(*) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὑνὶ. Τὸ ὑνὶ τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνὶ (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

... ἔχρησιμολοίαν. τὸ αὐτὸ εἰς. Σύνικον. ἄροτρον, ἀρσενίδιστον
... ὁ. ἔ. μ. ἐν. π. φ. ἐν. τ. ἐν. ....

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;.....

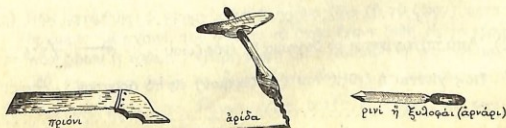
... ἔχρησιμολοίαν. τὸ αὐτὸ εἰς. Σύνικον. ἄροτρον, ἀρσενίδιστον

- 6) ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;.....

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάϊ κλπ.).....

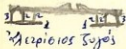
... ἔχρησιμολοίαν. τὸ αὐτὸ εἰς. Σύνικον. ἄροτρον, ἀρσενίδιστον
... ὁ. ἔ. μ. ἐν. π. φ. ἐν. τ. ἐν. ....

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργανο) ποῖα ζῶα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ.
ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... *Βουβάλια... Εἰδήλα... Ἄλογα...*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργανο δύο
ζῶα ἢ ἐν ; *Ὁ βοὴ... δὲ... παλαιάκις... ὁ... ὁ... δὲ... χωρὶς...*
πολλὰ ζεύγη τοιαῦτα, μέχρις (7).

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
Ὁ ζευγὴς ἦτο...

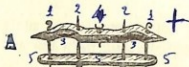

Ἐκείνιος ζυγός

1) Καὶ ζυγία

2) μὲ ζεύγεις

3) ζεύγεις

ζυγός ἢ ὁ ἀνδρὴς ὁ ἀνδρὴς ὁ ἀνδρὴς καὶ
ἀπὸ τοῦ ὁ ἀνδρὴς...

Ἐκείνιος ζυγός

ζυγός

ζυγός

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ
ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα
μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύγεις, πιζεύ-
λια κλπ.).

1) ζεύγεις. 2) μὲ ζεύγεις. 3) λουριά. 4) ζεύγεις. 5) πιζεύ-
λια κλπ.

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν
τόπον σας.

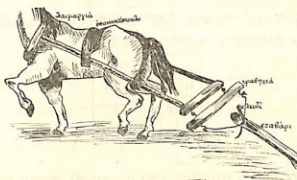
11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου,
ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλοῦρι),
προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργανο ; (Σχεδιάσατε
αὐτόν). καὶ ἄλλοι.

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργανο δι' ἐνὸς ζώου ; ὅτε :

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
 τήν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
 εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίσσις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
 τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποία
 ἡ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας. *Εἰς ἀνδρὶν ὡς σήμερον*.....

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
 τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
 εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν). *Βλέπει ὁ γεωργὸς εἰς τοὺς βόδια καὶ
 ἐπιβλέπει τὸν συζυγὸν ὃ ὁποῖος εἶναι προεπιφορτισμένος εἰς τὸ ἄροτρον. Τὰ ζῶα
 ἐκκηλιδεύονται, ἀφ' ὧν εἶναι, τρεῖς καὶ ἑκατὶ λίτρας, καὶ τὰ πέντε καὶ ἑκατὶ
 εἰς τὸν συζυγόν. Ἐν ἐπὶ κεφαλῇ μὴδὲν καὶ οἱ βόδια καὶ εἰς τὸν ἄροτρον.*

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον... *Κατὰ τὴν αὐτὴν
 ὡς ἀνωτέρω.*.....

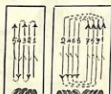
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ
 ὄργωμα· μετὰ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
 τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).
*Μετὰ σχοινί, τὸ ὁποῖον τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα καὶ τῶν ζῶων.
 Αἰφ' ἑνὶ τῷ γεωργῷ δεξιά, τὸν ὅτι ὁ γεωργὸς εἰς τὸν ἄροτρον.*

- 4) Σχεδιάσατε πῶς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πῶς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Μὲ τὸ αὐτὸ εἶδος γὰρ εἰθύνεται ἡ κομὴν ὡς ἐν τῷ παλαιότερῳ
σχεδιάγραμμῳ (α), ...

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Μὲ τὸν πλατὺν (πομπὰν) περιφερειακῶς ὡς ἐν ἐκείνῳ σχήματι (β), εἰς τὸ
δὲ τὸ περιφερειακὸν ὄργωμα: "σταθλοῦμεν."

α β

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λαοὺς (δηλ. σπορὴν ἢ ὀπορίαν, ντάμιες, θιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.); ..... εἰς λαοὺς καὶ εἰς ἀγροὺς ὁμοειδῆς .....

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λαοὺς (ἢ σποριά); μετὰ αὐλακίαν; Μὲ φυλάξεις .....

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μετὰ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον; ..... εἰς ἀγορὰν καὶ εἰς τὴν γῆνιν μὲν μετὰ ἀροτροῦ: .....

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ ὑνί: καθεύως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. .... καθεύως καὶ βαθύως .....

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων. . . *ἔἰς ὅλα τοῖ ὀργώματα* . . .

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημοτριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. . . *φ.σ. εἰρ. βορέαυ. τῶν. δημοτριακῶν.*

[illegible]

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀποστήσατε ὁμοίως, ὡς ἄνωτέρω)

λογω της άρετής περὶ αὐτὴν καὶ δὲ εὐφραν. καὶ πνευματ.

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ-
νάπανυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτᾶρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

α) ἀφρονισμοῦ ἐπίτετο πόνον δι' ἐν ἔτος.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν;... *Οἱ δὲ τὰς ἑξῆς ἀριθμοὺς 2-7 ὀργώματα... ..*

Διο τας διαιτη-επιμαρτ 2-4 οργαματα
Διο κα λαμνηνιοα 2-3 οργαματα πατα τον Μαιον

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν.
π.χ. τὸ **δισάκι** εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; ... *Αἰθάλα, ποδίς,*

7 events.

- β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθάρι-
ζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρουσία) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ
τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῇ σιδηρᾷν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; ..

ἔλεγετο. "Σιδηρᾷ... ὅτις τὸ ἐν ἄκρον ἐν εἰς τὴν "Σιδηρᾷ (εἰς τὸ δούρειον) καὶ τὴν ἐσοίαν. ἡπαθῶρι δὲ τὸ φέρει τὸ δούρειον. εἰς δὲ φέρει τὸ δούρειον.

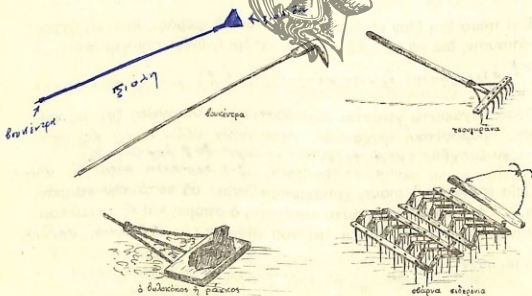
ἔς τὸ ἄλλο ἄκρον τῆς εἰς τὴν τοποθετημένην καρτὶ δὲ τὸ τοῖς μηχανισμοῖς δυνάμει ἢ "βουκέντρον.

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); ...

ἔλεγετο... ὅτις τὸ ἐν ἄκρον ἐν εἰς τὴν "Σιδηρᾷ (εἰς τὸ δούρειον) καὶ τὴν ἐσοίαν. ἡπαθῶρι δὲ τὸ φέρει τὸ δούρειον. εἰς δὲ φέρει τὸ δούρειον.

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὄργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφῇ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) .....

.....
.....
.....

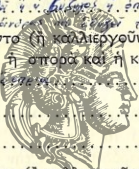

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

*Ὁν ἐρρίπαν ἐρριμμένα πρέμματα. τὰν ρερίσεται ἀγάγη, διὰ τὸ ζεύγος
τοῦ. τὸν ἄμα ἀευρίθεται, βοηθῶ. ἢ ἔ. ζεύγος. ἢ εὐνοεῖται. ἢ ἄμα. ἢ ἄμα
ἀμαεὶ μέγαν ἴνασ, ἀμα. ἢ εὐνοεῖται. ἢ εὐνοεῖται. ἢ εὐνοεῖται. ἢ εὐνοεῖται.*

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους. ....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. ....

.....
.....

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμῆλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς) καὶ ἄλλως. ....

.....
.....

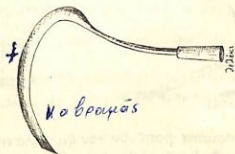
Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) *Με δρεπάνια...
...λοιδοῖ... ἐλέγχοντο... "καὶ φραμοσίδες"...*

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε. ... *Ὁ ἐν. ἀρχηγός*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

- 2) Με δρέπανα ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χορτὰ (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). ... *Με κόσες, ἢ ἢ ποικίλως ἐκὼν Σομένη.*

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσετε αὐτήν). ... *Ἡ λεπίς ἦτο... ὀδοντωτή...*

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσετε ἢ φωτογραφήσετε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; ... *Ἡ χειρολαβὴ ἦτο... ἐκὼν... ὀδοντωτή... ὀδοντωτή... ὀδοντωτή...*

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἀ.) *ἤχουντο ἀπὸ τοῦ κράτος. ἀφ' ἑκαστοῦ.* .....

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσews καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθίων) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) .... *τὰ δημητριακὰ ἔθερίζοντο. ποτὶ τοὺς βοῦς. ὄρεται. καὶ ποτὶ τὸν ἔκκριοντο. τὰ ρεβίθια ἔκκριοντο.*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. ... *Μέχρι 5. ἑκατοστῶ. ἀπὸ τοῦ ἐδάφους. τοῦτο διαφέρει. εὐνοῖται. καὶ ἔχουσι πολλοὺς ἀκμούς.* .....

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). ....

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦς τὰ δράγματα (δραχμίδες, πιάσματα, χερίδες, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; ... *Ὁ. τοῦ. θερίσαν. δι' ἑκάς. ἔδινε. τὰ χερόβολα (χερίδες).* .....

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερίδες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα ; Μήπως τοποθετεῖται ἑκάστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαι τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) .... *ἠπαίνον. δύο. χερίδες. καὶ διαστεινώνοντο. ἀναθίσαντο.* .....

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. .... *Δεμάτια* .....

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ; ... *Ἄνδρες καὶ γυναῖκες*

... *Σπανίως ἔρχοντο. ἔπειτα, ὡς ἐπαγγελματίαι, ἀπὸ τῶν ἰσ-*
μίων .....

2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκόπην (ξεκοπῆς). Ποῖα ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας οὐματολογίαν) .....

... *ἔπειτα εἰς χρῆμα. 10-15 δρα. ἡμερομίσθιος. ἔδιδετο καὶ φαγητὸν*
ἐάντι τῷ αὐτῷ. "τοιοῦτός ἐστι καὶ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ" .....

... *ἔπειτα μετὰ φαγητοῦ. ἡμερομίσθιος. 4 δρα. καὶ φαγητόν.* .....

... *ἔπειτα ἀνευ φαγητοῦ. 10 δρα. ἡμερομίσθιος.* .....

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λουντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσην (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; .....

... *ἔφεραν εἰς τὴν ἀριστερὰν χεῖρα. ἐπὶ λαγυμένῃ "πα-*
λαμαράνῃ" .....

... *Οἱ ἄνδρες ἔφερον μενίμης ἑνα. Σουτρίαι. καὶ καὶ*

... *10 μέτραν.* .....

- ταυροποιῶν, καὶ π
ρὸν ἢ ψάβαν, τὴν
π. 3.
ὡς ὅπου ὑπάρχει
.....
Περὶ τοῦ 1. 5. 4.
.....
ὡς ὅπου ὑπάρχει
.....
.....
.....

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἦτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχυῶν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμόν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ... ἔδενετο. ἀμέσως. καὶ ἐσταχυα...

- 2) Πῶς ἐγένετο τὸ δερμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δερματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

καὶ ἀφῆντο. κόβανε. λίγες. ρίζες. βιτάρι. καὶ τίς. χωρὶς. δα-
στα. δῆλο. Ἀγαμέμνονε. τῶν. δαχτύλων. βιανροσιδῶν. καὶ. τῶν
βερβαν. εἰς. ἐξ. ἀσ. κόμβου (ε.λ.). Ἀπὸ. ἐλίσσας....
"δερματιό...". ὁδοδετάντο. κατόπιν. τρεῖς. χεριές. βιτάρι. καὶ
ἐδέετο. τὸ. "δερματιό". Κατὰ. τὸ. δαίμο. σπονδαῖον. ρόλον. ἔραψε
ἢ. εἰς. τὴν. ἀριστεράν. χεῖρα. "παλαμαρά...". 2/3. το. δυν. ἀν. καὶ.
ἄλλοι. δὲ. ἀπὸ. γυμνῶν. χερῶν. τὸ. δαίμο. πλὴν. ὅμοι. πλημυρόταν. τὸ.
χέρι. κατὰ. τὴν. πρὸς. τὰ. δερματιῶν. καὶ. τὸ. δαίμο. ἀφῆντο.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δερμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνε-
κεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα
δερμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; .....
Ἀφῆντο. εἰς. τὴν. ἰδίαν. θέσιν. μέτρι. τὴν. πρῶτα. δαίμο. ἔραψε.
δρεβιά. καὶ. μαδάμνιαν. συνεκεντρώνοντο. κατόπιν. ἐπὶ. δρέμα. τῶν...
εἰ. δυν. ἀν. δέ. ἔραψε. διὰ. τὸ. μὴ. βρέξαι. καὶ. βυρ. ἐν. τῶν. ἀλλο.
κῶπ. ν. ἐρ. α. Μέτρι. 300. δερμάτια. συνεκεντρώνοντο. καὶ. ἔρα-
ποδετάντο μὲ τὸν. δαίμο. πρὸς. τὸ. ἐδω. τῶν. καὶ. εἰ. π. ἀν. ἔραψε.
κικ. σιν. α.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον
σας ;

Πότε γίνεται η σπορά ή το φύτευμα αυτής... φ.ε.β.ε.π.α.ε.ο.
δ.α.ρ.κ.ο.... μ.ε.χ.ε.ι.... και... τ.η.ρ.ε.ι.τ.ο., ε.ν.α.δ.ό.μ.ω.ς μ.ε.... τ.ό.ν... ν.α.ρ.ό.

- 2) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.....

...Με τ'όλα, έγινε η εξαγωγή των χωρητήτων...

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα με ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανὺν, τριφύλλαι, βίκον); Ἐάν ναι, περιγράψατε πῶς ἐγένετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

Δεν υπάρχει τότε ούτε ένας ούτε πέντε ούτε έξι.

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σάνος καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.). . . . .

(Παραθέσατε και σχεδιάσματα ή φωτογραφίες).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐκρησιμο-
ποιοῦντο ; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) .....

Γ'. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

... Συνκεντρῶνεντο εἰς τὸ πρῶτον εἰς τὸ χωράφι καὶ ἐν ὅσῃ

χείρῃ... μετεφέροντο εἰς τὸ ἀλώνι... διὰ χωρὶς ἐγίνοντο
τὰ ἔξω σκήματα: 1) Χολκῶς: τοποθετοῖς σκευὰς εἰς κυκλικὴν
βύθον, φέροντες τοὺς ἀγῶνας.

2) Νικοκουρτζί: τοποθετοῖς σταυροειδῆς ἀντικείμενα εἰς τὴν αὐλὴν
καὶ αὐτὰ. 3) Καναλιὰ: πάλιν ἀντικείμενα εἰς τὴν αὐλὴν καὶ αὐτὰ.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν
δεμάτια. Εἰς τινες τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά,
θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν;
Υπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως.

Θεμωνιάστρα: ἡ θεμωνιά... εἶχε σκῆμα? εἶχε μόνον
τὸ ὅτι οἱ ἐτάκτοι ἐκπορεύοντο πρὸς τὸ γεννῆμα καὶ δι-
καζοῦν. ἡ. θεμωνιὰ: εἶχε σκῆμα... ἀνατολικά. ἡ. θεμωνιά
μερὴ καὶ ἡ. θεμωνιά: εἶχε σκῆμα... ἀνατολικά καὶ μερὴ εἰς βορρᾶν.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνι-
σμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρι-
σμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον
χωρὸν, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι; .....

ἔπληρυν. ἀνέκαθεν εἰς τὸ ἀλώνι... ὁ διαχωρισμός καὶ
καρπῶν γὰρ εἰς τὸ ἄχυρον δὲν γινώσκον ποτὲ εἰς ἄλλο.

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ
συνοικισμού, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς
ποῖαν θέσιν; ... ἔξωθεν καὶ χωρὶς.

- 5) Τὸ ἄλῳνι ἀνῃκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενεῖας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποῖαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

...Κάθε οικογένεια είχε το ίδιο της Σπίτι...

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; *ἀπὸ τὸν...*

Ζητούνται μέχρι την Σεπτέμβριον. Πολλές φορές έρχονται και
δωμάτια διών αρχίζει η παροικία.

- 7) Εἶδη ἀλωνιδῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνα (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνα (μὲ δάπεδον ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε την κατασκευήν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) *Στοιχείων με δάπεδον ἐν χώματι*

τὴν δὲ πῶν ἀπεχέσθω, ἵνα ἴσῃ με ἴσως. Ἐπὶ τὸν αὐτὸν ἄνθρωπον καὶ ἐν οὐρανῷ
 ἀναβέσθω ἐκ αὐτοῦ μαρτυρεῖται ὡς ἄνθρωπος τῆς αἰῶνος πρὸς τὸν 300 πρὸς
 τὸν 4. καὶ ἵνα ἴσῃ αὐτὸς. Ἐπὶ τὸν αὐτὸν ἄνθρωπον καὶ ἐν οὐρανῷ διὰ τὸν αὐτὸν.

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἅλωναί ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξενος τοῦ ἁλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μίγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρυν). . . . *Ἐπαλείφειτο τὸ ἅλωναί με ψευρίδι, μέλανι, ἔλαιον.*

ομορφία και ελπίς.

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἁλωνιοῦ καὶ ἡ ἔναρξις τοῦ ἁλωνισμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; .. *Συνθ. Δωδ. 20...*

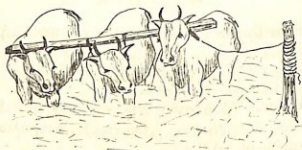
πρῶτῃ ἐπὶ Δουλοῦρος, χωρὶς αὐτοῦ ναὶ εἶναι ἔθιμον ἢ ὅρος.

4. καθε ερμηνεία επιβεβαιώνει ότι η ημερομηνία αυτή είναι η σωστή.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἄλῳνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἄλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλῳ-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

.... Δὲν. ἀπῆρκεν. ἀδυνάτου ἔστιν. ....

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσας ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώνιου ξύλινος στῦλος, ὅπου δύο μέτρων (καλούμενος σπηγερός, στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρονται κυκλικῶς, «νὰ ἐρχονται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα. ....

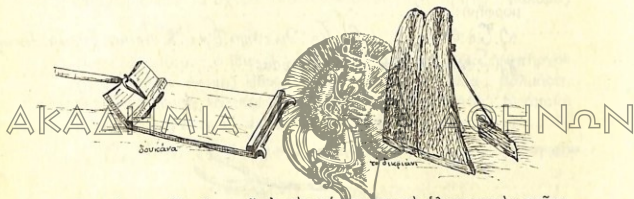
.... Δὲν. ἐκρηκτικὸν ποιεῖ. ἀλλοῦς ἔ. φέρει. ....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνόστυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώνιου. Τὰ ἀλώνιζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειράν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειᾶς περὶ τὸν λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένον ζῶων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἔὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο
μηχάνημα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι,
βλωλόςυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
ακά. Ἡλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά μὲ ἀλωνι-
στικὸν μηχάνημα ; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά,
ρεβίθια κ.ἄ.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῶων ζευγνομένων καὶ
περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων ; . . . . .

... Ξερσέρι μοι ούτω. ὁ. Αἰσμένη. "Υποκάνη... Αἰσμένη. ἀπὸ. οὐο.
 τρέχια. ἐπὶ κνήκας. βαλίδες, ἐπὶ κνήκας. ἐπὶ κνήκας. παρὰ κνήκας. ἐπὶ κνήκας.
 μνήκας... 2. μ. πλάνος 1-1, 20 πλάνος 0/10 μ. πλάνος. Ξερσέρι μοι οὐτω
 εἰς. "Υποκάνη. ἀπὸ. οὐο. Αἰσμένη. Αἰσμένη. Αἰσμένη. Αἰσμένη. Αἰσμένη.
 κνήκας, ἐπὶ κνήκας, ἐπὶ κνήκας, ἐπὶ κνήκας, ἐπὶ κνήκας. Αἰσμένη. Αἰσμένη.
 ἡλυν. δοντο μέ τῇ "Υποκάνη.
 - 21 -

- 8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἄλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; .....

... 7^η καὶ 8^η 9^η πρωῒν τε. μεσσην. 6^η 7^η βραδυνῇ.

- 12) Ποῖα ἄλλα ἄλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιοῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): .....

α). 7^η δουκράνι... β). 7^η δουκράνι (μετ' 8^η περίκλον ξύλινον ὀδοντωτὸν)
 γ). ξυραμηνίδα... δ). ξυραμηνίδα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

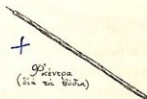

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἄλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μετὰ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἄλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχυν ; ...

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἄλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπετε κατωτέρω εἰκόνα). .....

... 7^η καὶ 8^η 9^η πρωῒν τε. μεσσην. 6^η 7^η βραδυνῇ.
 ... 7^η καὶ 8^η 9^η πρωῒν τε. μεσσην. 6^η 7^η βραδυνῇ.
 ... 7^η καὶ 8^η 9^η πρωῒν τε. μεσσην. 6^η 7^η βραδυνῇ.

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλωμάτος, δηλ.
ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται
δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλωματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης
κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν . . . *Ε. Α. Σ. ρ. α.* " *Ε. Φ. ὠ. σ. ι. α. ρ. α.* *Σ. Γ. ἰ. ν. ἡ. ἡ.*
. Μ. ι. α. θ. ε. ρ. ὠ. σ. α. *Σ. ρ. ἰ. ν. α. ρ. α.* *Γ. τ. α. ὠ. ρ. α. ὠ. ι. α.* *Ε. ὠ. σ. α.* *θ. ρ. α. ἰ. α. ν. :*

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἄλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὴν ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

"Λαμνί"

- 17) Ποιοι άλωνίζουν : ο ίδιος ο γεωργός με ιδικά του ζώα ή υπήρχον (ή υπάρχον ακόμη) ειδικοί άλωνιστάι (κυ Αιτωλία: βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι άλωναράιοι και αγωγιάτες), οι οποίοι είχαν βοδία ή αλογα και ανέλαμβανον τον άλωνισμό.....
...Οί. ΐδιοι. οί. γεωργοί... Δι. εσπίατα. ειδικοί. αλωνιστάι

Οἱ ἴδιοι οἱ γεωργοί. Δὲν ἐπὶ τὸν ἐξ ἑαυτοῦ οἱ ἀντιβῶναι.

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῶα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχυς· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

2' OxL.

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο·
πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ; .....

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου; (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).....

κόπανος στρογγυλός

ξύλο κοπανιστοῦ διὰ τὸ κοπάνισμα μικρῶν ἀγρῶν δημητριακῶν.

τὸ δικάστρο

‘Υπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ’ ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; .....

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ’ εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ σταχύος, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) .....

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; .....

...? Ἐτραγουδοῦντο, ὅχι. ὁμοί. καὶ θρησκ. ἐννεα. ... Ὅχι.

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) ... 1925. περίαν. ἀλωνακίνησις

ἀλωνακίνησις. 1948. ἔγινε χρῆσις πατόδελ. β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοίμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. ....

" λαιμνί " — Μ.Ε. 27. " ἀλωνακίνησις " ἔβλεψεν εἰς τὸν

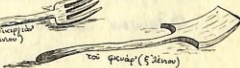
Σκρομιακὸν

τοῦ δικιργιάν (ἔλενος)

τοῦ δικιργιάν (ἔλενος)

τοῦ δικιργιάν (ἔλενος)

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμόν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἐθιμον τοῦτο... ἔχει. ἐλθῆναι...
ἐξερχῆσθαι... ἔχεται. δὲν. καρφώνεται. οὕτε. λήγεται. ἔργον.

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφῆσατε τοῦτο...

.. Μ.ε. ρό. "Λιχνιστῆρι" καὶ μ.ε. ρό. φτυάρι...
.. ἔσ. Λιχνιστῆρι... ἔχει. δ. ξύλινον. ὀδόντα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνέμιζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
.. ἢ. ἄνδρας... ἢ. γυναῖκα, πᾶσι... ἔσ. εἰδικός. Λιχνιστῆς...

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

.. λήγεται. "κότβαλα"..... ἢ. ἀποχωρίζεται. δ.ε. ρό.
.. "δεσμόνια"..... δεύτερον. ἀλόνισμα. διὰ τοῦ. ἀπο-
.. φλοιώσκει. πᾶσι. εἶπεν. δ.ε. ἔχεται.

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλόνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο .....

... Τὸ δεύτερον αὐτὸ σάκνισμα γίνεται ἐν τῇ τειδῇ πάλι
 μὲν "ντογκάν" ἐλέγγο δὲ κατανεμενικῶν. "Σαδώνισμα",
 ἔμενον θμωσ. ἡθλι. τὰ ὑπόστατα .....

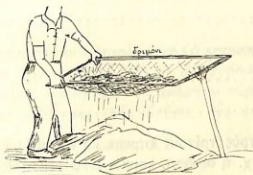
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (άνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

Μὲν... δερμόνια .....

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ άνέμισμα, ἀπομακρυνόμενων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

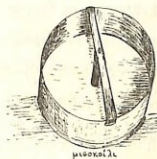
ΑΘΗΝΩΝ

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

"Σύνταξη" 3% από το σύνολο των διδασκόντων.
 το ίδιο επιπλέον κέρμα από το σύνολο των διδασκόντων 320 το "Σύνταξη"
 διδασκόντων 6½ κέρμα.

- α) τὸ παππαδιάτικο, +
β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο, +
γ) τὸ γυφτιάτικο, -
δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ. +

Σημειώσατε τα έν χρήσει παλαιότερον μετρα των δημητριακών (όνομα, χωρητικότης, σχήμα, και παραθέσατε ίχνογραφήματα ή φωτογραφίας αυτών) Κε. προαναφ. 2. 6. 1. Κ. 1.....

- 3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνθηκὰς) ... *Εἰς τὰς κ.γ. οἰκίας . . . εἰς μ. ἐξ. λ.α. ζ. ἐλ. ν.α. ! ἀμ. πα. ρ.α.*

- 4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; Ἀποθνήσκουσιν εἰς τὸ θάλασσαν, εἰς ἀκύν-
 ρωτας . . . . . Καὶ . . . φερίεσθαι εἰς τὸ ἄλνι . . . κατακλινόμενοι .
 καὶ . . . ἀλγιστοὶ . . . λόντα . . . . .

- 5) Πῶς ἐγίνεται (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τῶν καλυτέρων στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; . . .

Μετὰ τὴν . . . συγκέντρωσιν . . . καὶ . . . φερίεσθαι εἰς τὸ ἄλνι . . . ἐγίνεται δια-
 λογὴ . . . καὶ . . . ἀλγιστοὶ . . . ἀκύνω . . . ἀλγιστοὶ . . . ἀκύνω . . . ἀκύνω . . .
 ἀλγιστοὶ . . . ἀκύνω . . . ἀκύνω . . . ἀκύνω . . . ἀκύνω . . . ἀκύνω . . .

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχυῶν,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; . .

Ἐγίνεται εἰς ἀκύνω . . . ἀκύνω . . . ἀκύνω . . . ἀκύνω . . . ἀκύνω . . .
 ἀκύνω . . . ἀκύνω . . . ἀκύνω . . . ἀκύνω . . . ἀκύνω . . . ἀκύνω . . .

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; . . . . .
 πρὸς τὸν σκοπὸν . . . πρὸς τὸν σκοπὸν . . . πρὸς τὸν σκοπὸν . . . πρὸς τὸν σκοπὸν . . .
 πρὸς τὸν σκοπὸν . . . πρὸς τὸν σκοπὸν . . . πρὸς τὸν σκοπὸν . . . πρὸς τὸν σκοπὸν . . .

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΗΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμνηστικὴ εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.Χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 'Ιουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ 'Ιούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Δὲν δοῦναι . . . καθυπερμένω . . . ἡμέρας . . . ἀλλὰ . . . ἀλλὰ . . . ἀλλὰ . . .
 ἀναμνηστικὴ . . . ἀναμνηστικὴ . . . ἀναμνηστικὴ . . . ἀναμνηστικὴ . . .
 ἀναμνηστικὴ . . . ἀναμνηστικὴ . . . ἀναμνηστικὴ . . . ἀναμνηστικὴ . . .

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; . . . . .

Ἀναμνηστικὴ . . . ἀναμνηστικὴ . . . ἀναμνηστικὴ . . . ἀναμνηστικὴ . . .
 ἀναμνηστικὴ . . . ἀναμνηστικὴ . . . ἀναμνηστικὴ . . . ἀναμνηστικὴ . . .

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

..... "Σ. τ. ι. α.", .. Ε. λ. ε. γ. ε. ω. ....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος; ...

..... Σ. υ. η. θ. ω. σ. ι. γ. ε. ι. ....

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.

Τὰ κλέπτουν; "Αν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος; .....

... Δ. ε. ν. ε. σ. η. ρ. χ. ε. ... Ε. σ. τ. ε. δ. ι. α. ... Δ. ι. α. ... τ. ε. ... Ἀ. ν. α. κ. ρ. α. ... ε. σ. ... π. υ. ρ. α. ι. ... ὅ. γ. ε.

... Ε. κ. ε. π. ρ. α. σ. ο. ... Σ. ὅ. λ. κ. ....

3) Πώς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

.....
.....
.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΧΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, εὐχκαί, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα .....

.....
.....
.....
.....

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

.....
.....
.....
.....

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) . . .

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) . . .

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Εν Χανδαῖ τῇ 20-1-1970

Μητρώου Σχολείου

ΜΗΤΡΩΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ